

Scavens: Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjøer) var saa god at fortælle mig, at han med Opmærksomhed havde hørt mit Foredrag. Derover kan jeg ikke Andet end føle mig smigret, og maa da antage, at det er min Skyld, at det ærede Medlem ikke har forstaaet mig. Han urgerede nemlig først og fremmest — det var det Væsentligste af, hvad han udtalte imod mig — at jeg skulde have søgt at gjøre Thinget bange for at nedsette Tolden paa Livsformønderheder, fordi der som Følge deraf lidt efter lidt kunde fremkomme en større Arbejderbefolkning gjennem flere Vægtefaber og flere Fjøsler. Men jeg har ikke paa nogen Maade søgt at gjøre Thinget angst. Jeg har tværtimod udtalt, at forsaavidt man i det Hele taget vilde og antog det for hensigtsmæssigt nu for Tiden at gaa ind paa en Toldreform, hvilket jeg for min Del ikke finder, var den naturlige Vej at gaa den, at nedsette Tolden paa Livsformønderheder, og at jeg vel ikke havde den Anskuelse som det ærede Medlem, at en saadan Nedsættelse af Tolden paa Livsformønderhederne i Almindelighed vil være til nogen varig Nytte for de Ubemidlede, men at jeg dog fuldt vel indpaaende, at det strax ikke kunde siges at være Andet end til Gavn og Glæde for dem. Min Udvikling gik ud paa, at Arbejdslønnen i Længden maatte staa i et Afhængighedsforhold til Livsformønderhedernes Pris. Naar derfor Livsformønderhedernes Gjennemsnitspris — Prisniveauet, om jeg saa maa sige — bliver enten forhøjet eller nedsat ved Toldsatser i en væsentlig Grad, — jeg taler ikke om Ubetydeligheder, thi det udøver ingen Indflydelse — da er det min Anskuelse, at efter en vis Tids Forløb — det være en længere eller kortere Tid — vil Forholdet udjævne sig saaledes, at Arbejdslønnen vil komme til at staa i det samme Forhold til Livsformønderhedernes Pris efter Forhøjelsen eller Nedsættelsen som før denne. Det ærede Medlem henvendte dernæst det Spørgsmaal til mig, om jeg i Navn var af den samme Anskuelse som ifjor med Hensyn til ikke at ville gaa ind paa en Indkomstskat. Ja, ganske vist, jeg har ikke kunnet opfatte en Indkomstskat fra samme Standpunkt som de ærede Herrer. Jeg tror, at Indkomstskatten er en Skat, der er høist besværlig for Befolkningen. Den er besværlig at faae opkrævet, og herom vil jeg sige, at selv om den ikke fremtræder saa overordentlig dyr paa Finantsloven, kræver den et overordentlig stort Arbejde af Befolkningen, som ogsaa har sin Værdi, saa at den turde i Virkeligheden være ligesaa dyr at opkræve som den Skat, vi her behandle. Jeg mener dernæst, at den er i høj Grad ubehagelig for Befolkningen, ikke paa Grund af de Pengene, denne skal ud med, men paa Grund af det Indblik, som Medborgere faae i Ons private Affærer. Det er det, der mest modtræder min Følelse, hvad denne Skat angaar. Jeg mener dernæst, at naar man ikke alene fordrer en ren Indkomstskat,

som vi have haft den før, men tillige en Formuesskat, saa forvæger man Skattens uheldige Følger ved at gjøre den endnu mere ulige, end den allerede er som ren Indkomstskat. Som ren Indkomstskat vil den nemlig kun paa Papiret komme til at hvile ligelig paa Befolkningens Indkomst; den faste Formue, som man kan tage og føle paa, vil komme til uforholdsmæssig at bære Byrden; thi den løse Formue er ikke saa let at faae fat paa. Man kan sagtens komme og fortælle os, at der er saa og saa mange Millioner i Aktier og Statspapirer, fremmede og indenlandske, her i Landet; men naar der er Tale om at ansætte Folk til Indkomstskat, er det ikke saa let at faae at vide, hvor de ere henne. Jeg paastaar derfor, at Indkomstskatten fortrinsvis vil komme til at hvile paa de faste Eiendommes Besiddere, og naar man saa oven i Kjøbet ved Siden af vil paalægge en Formuesskat, vil denne Ulighed komme frem i endnu højere Grad. Jeg har endelig det imod en Indkomstskat, at man ikke vil nøies med en ren Indkomstskat eller idetmindste med en ren Indkomst- og Formuesskat, men tillige vil gjøre Indkomstskatten progressiv, idet man gaar ud fra et Begreb, som man kalder Skatteevne, og som man mener, at man kan udmaale ad denne Vej. Min Paastand er den, at den progressive Skat er uretfærdig. Det, man kalder Skatteevne, kan, opfattet fra dette Synspunkt, ligesaa godt udtrykkes saaledes, at enhver Mand, der har en Indkomst af en vis Sum — det være sig 200,000 Rd., 100,000 eller 50,000 Rd. — skal betale sit Overskud ind i Statskassen, thi han kan ubetinget godt leve af Resten, saa at for saa vidt har han Gavn til at betale en saadan Skat. Deri ser jeg den progressive Stats endelige Konsekvens, og jeg ser ingen Grund for mit Bedkommende til at stemme for en Bestaatning, med Hensyn til hvilken jeg godt ser, at dens endelige Følge ligger paa det nævnte Punkt. Hvad dette Lovforslag her angaar, skal jeg indskrænke mig til at udtale, hvad jeg sagde sidste Gang. Jeg vilde have foretrukket, at det havde været delt i to Dele, saaledes at der havde været større Udsigt til, at vi kunde faae den Del af Forslaget, der angaar Skibsafgiften, ført igjennem. Jeg betragter det som værende af højeste Betydning for hele vort Lands Udvikling, især hvad Handel og Skibsart angaar, at Skibsafgiften helst helt kunde ophæves eller i alt Fald nedsættes saa meget, som Ministeriet har foreslaaet os. Jeg veed vel, at det kan have sin Betænkning fuldkommen at ophæve den bestaaende Afgift, der dog giver en ret god Indtægt, men jeg tror paa den anden Side, at naar man indskrænker sig til denne Opgivelse af Indtægter for Dieblisset, ville Finanterne kunne bære det, og jeg tror, at det vilde have en ganske anderledes Betydning, for hele vort Lands Udvikling end alle de Reformere, der forøvrigt findes i Lovforslaget.